

თავისუფლება

ეროვნული
ნიშნითა

ქართველ პატრიოტთა ორგანო

პარიზი
სექტემბერი 1934 წელი
№ 80

Journal de l'Organisation des Patriotes Géorgiens «THETHRI GUIORGU»

Paris
Septembre 1934
No 80

Rédaction: 18, rue Olier - Paris XV°.

კავკასიის კონფედერაცია და ქართველი მარქსისტები

კავკასიის ერთა სახელმწიფოებრივი ერთობის აუცილებლობა ჩვენთვის მუდამ ცხადი იყო. დღეს ამ აზრს ყველა ქართული პოლიტიკური მიმდინარეობანი იზიარებენ.

მაღე წელიწადი სრულდება, რაც მთიელთა წარმომადგენელმა პატივცემულ ჰაიდარ ბამატმა შუბრულ კავკასიის „ში დაიწყო მუშაობა კავკასიის ერთა კონფედერაციულად გაერთიანებისათვის, რამაც ქართველ მარქსისტებს უზრუნველყო მეთაურობით ძილი დაუფრთხო. უზრუნველყო შეგონდა ჭეგენოვის დაკარგვის, და ამ დიდ ეროვნულ საქმეს მეორე დაჯგუფება დაუპირდაპირა კავკასიის დამოუკიდებლობის კომიტეტის დაარსებით. ეტყობა, რომ მედს მისთვის მუდამ უკუღმართი გზით სიარული დაუწერია. ბევრი გვინახავს უზრუნველ კომიტეტები, რომელთა დეაწლი ყოველთვის სამარცხვინოდ თავდებოდა და, რასაკვირველია ამ შემთხვევაშიც სასწაულს არ მოველით.

თვით იდეა კავკასიის კონფედერაციისა ჩვენთვის საესებით მისაღებია, ეგ ჩვენს მიზანს შეადგენს, მაგრამ ქართველი მარქსისტების მუშაობა ამ იდეის განმახორციელებელ ორგანოში ჩვენ ყოველად დაუშვებლად მიგვაჩნია სანამ ისინი სოციალისტების და ანტიეროვნულ დროშის ქვეშ დგანან; ჩვენ მეზობელთათვისაც მიუღებელი უნდა იყოს მათთან თანამშრომლობა.

უტოპიურ იდეების მატარებელ, კლასთა ბრძოლის მოტრეკი და ეროვნულ ძალთა დამშლელ სულსკვეთების მქონე პარტიას არ შეუძლია კავკასიის ნაციონალური იდეოლოგიის შექმნა.

ჩვენს მეზობლებს უთუოდ კარგად ახსოვთ როგორ მოუარა ერთდანიამ თავის ქვეყანას უგუნური პოლიტიკით, როგორ განაიარაღა ერთი სულიერად ფიზიკურად ავადმყოფური ფანტაზიებით და უტოპიური პრინციპებით. რა უბედურება დაატება თავს ქართველ ერს და როგორ ანაცვალა სამშობლოს ინტერესები თავის პარტიას და მეორე ინტერნაციონალს.

ჩვენმა მეზობლებმა ისიც კარგად იციან, რომ უზრუნველად არ მომხდარა, ჩაიკეტა თავის პარტიაში და ნაცვლად იმისა, რომ უუფედლო მწარე ვაკეითლების შემდეგ მარქსიზმი, ეროვნულ ინტერესების შეგნებამდე ამაღლებულიყო და თავის ქვეყანაზე ეზრუნა, საერთაშორისო პროლეტარიატის მექონაველ განვიდა და მარქსიზმის დაღუპვისგან გადასარჩენ მალამოს ეძებს. ჩვენთვის ცხადია, რომ დღეს იწყება ახალი ეპოქა კავკასიის ცხოვრების ახალი ეროვნული სულით.

მეოცე საუკუნეში ტექნიკის და მექანიკის ცივილიზაციამ უკიდურესად განავითარა მატერიალიზმი და ეგოიზმი, ადამიანმა მიწაზე მარტო თავისი თავი დაიხსნა, იდეებს და საერთო საქმეს ზურგი შეატყა და გახდა მონა მორჩილი პიროვნულ ზრახვათა. მორალი და მისი ღირებულება დაეცა. ყალბი ფილოსოფიით, უტილიტარული რეჰიმიით, რომელიც თავისუფლების მხოლოდ პაროდის წარმოდგენს, პიროვნებამ იქვის თვალთ შეხედა იმ მაშალ იდეა, რომელიც ერისა და სახელმწიფოს სიძლიერეს ქმნის და მიწიერ დაბალ მოთხოვნილებებში ჩაიფლო.

რეჰიმი მხოლოდ მატერიალურ ინტერესებზე დამყარებული და სულიერ საზრდოს მოკლებული არ შეიძლება ხანგრძლივი და სასარგებლო ყოს. როდესაც კოლექტივი პიროვნება არ გრძობს, რომ მისი კეთილყოფა ამ კოლექტივის სიძლიერის და ბედნიერებისაგან არის დამოკიდებული, როდესაც მისი მოვალეობის შეგნება პიროვნულ მისწრაფებათ ადგილს უთმობს, მაშინ კოლექტივი იხრწნება და სახელმწიფო ეცემა. ისტორიაში ამის მაგალითები მრავალი მოგვებოვება. სწორედ კაცობრიობისა და ცივილიზაციის განსაცდელისაგან გადასარჩენად წარმოიშვა დიდი ეროვნული დოქტრინა — ფაშიზმი, რომელმაც გამოიხატა საშუალება დაცემული მორალის აღსადგენად, გადაგვარებული ნაციონალიზმის გასაჯანსაღებლად და გასაწმენდად, პიროვნების მოვალეობის შეგნებამდე ასამაღლებლად.

ჩვენთვის, კავკასიაში მოსახლე ერთათვის, სადაც რუსეთის ერთ საუკუნეზე მეტი ბატონობამ და უკუეკ მარქსიზმმა მენშევიზმ-ბოლშევიზმის სახით ძალზე შეარყია ეროვნული მორალი, აუცილებლად საჭიროა მიღება ფაშიზმის ძირითად დებულებების, როგორც არის სრული ნაციონალიზმი, ეროვნული აღტყინება, სამშობლოს კულტის შექმნა.

ქვირვას იუწყავს!

ქართველ პატრიოტთა ორგანიზაცია „თეთრი გიორგი“ გილოცავთ ქართული სამხედრო სკოლის დაარსების თხუთმეტი წლის თავს.

საბაჟო თავგანწივრით თქვენ უზრუნველვალესად ვხედავთ მოვალეობა საზოგადოებს წინაშე.

კოჯორ-ბაბახელას გვირგვინ აღმავალით აღსავსე ბაქო-ბაქოში, თქვენ წარუშლელ მცნებად გამოსახეთ საქართველოს მომავალი.

როდესაც ქართველი ერის კლავა-მო ილი გვირგვინი, მატარებელი უხილავი, უკვდავი ძალის, თქვენ კვლავ ბაქო-ბაბახელას გვირგვინით, ჩვენ ღვაწლად გვირგვინი მისხანებით და თავგანწივრით სამშობლოს განსამარჯვებლად და საღიდავლად.

ბების, როგორც არის სრული ნაციონალიზმი, ეროვნული აღტყინება, სამშობლოს კულტის შექმნა.

მხოლოდ ამ გზით შევძლებთ კავკასიის ნაციონალურ იდეოლოგიის შექმნას, მხოლოდ ფაშიზმით შევძლებთ აღმოვაფხვრათ კავკასიის სინამდვილიდან რუსეთისა და ყოველგვარი უცხო გავლენა, მარქსისტული გამრყენელი ანტიეროვნული მოძღვრება, მატერიალიზმი და კლასობრივად დამყოფი აზროვნებანი.

მხოლოდ ფაშიზმის ძირითად დებულებებით, რომელნიც გამოვლინდნენ საესებით ჩვენი ისტორიიდან და შეეფერებინან ხედმიწვევით ჩვენს მოთხოვნილებებს, შევძლებთ შექმნა ერთ ურყევი რწმენა კავკასიის დამოუკიდებელ არსებობისათვის. არ კმარა ამ რწმენის მარტო გულში ინსტიქტიურად ტარება, არამედ საჭიროა, რომ ყოველი კავკასიელი ზრუნავდეს მოქმედებით ამ საერთო ეროვნული იდეის განსახორციელებლად. ეს უნდა იყოს თითოეული ჩვენთაგანის მიზანი, ეს უნდა იყოს გარდაუვალი ამოცანა ყველა მამულიშვილთა.

კავკასიური ახალი ეროვნული რევოლუცია შესძლებს დაანგრის საერთო სამშობლოში მოსახლე ერთა გამყოფი, გაუგებრობაზე აშენებული კედელი.

სწორედ ნამდვილი მამულიშვილი უფრო შესძლებენ ერთმანეთის სულსკვეთების გაგებას და ინტერესთა დაფასებას, ვინემ გადაგვარებული მარქს-ისტები. ყველა საკითხებს როგორც არის კულტურული, სარწმუნოებრივი, ეკონომიური, ტერიტორიალური თუ სხვა უფრო მოავგარებენ ჭეშმარიტი პატრიოტი, ვინემ უზრუნველ მარქსიზმი, რომელსაც არც კულტურა სწამს, არც სარწმუნოება, არც ერთი, გარდა სოციალიზმისა და დემოკრატიისა.

მხოლოდ კავკასიის ახალ ეროვნულ სულს შეუძლია წაღეკოს მარქსიზმი, კომუნიზმი და ყოველგვარი მოსკოვის სინამდვილი. მხოლოდ კავკასიურ ფაშიზმს შეუძლია გააძეფოს ჩვენს ერთა აზროვნებაში მრავალ საუკუნოვან წარსულში დაგროვილი რაინდული თვისებები და უსაზღვრო სიყვარული საერთო სამშობლოსადმი.

კ. სალია.

საქართველოს სინამდვილენი... *)

(წერილი მეორე)

პირველ წერილში მკვასხენეთ: საქართველს მთავარი სინამდვილე იყო და დატრია დამოუკიდებლობის საჭიროება მეთქი. სწორედ ეს სინამდვილე არა სწამდათ და არ ესმოდათ მათ, ვინც დღეს ჩვენ საქართველოს სინამდვილეთა უვიცობას გვიკვირებთ. ხოლო როგა იგი მათ გზავრებამ ძალდატანებით აწამებია და ოდნავად შეგანეგია გვიან და იყო... იგივე ამბავი მეორედ. 14 წლის წინეთ დამოუკიდებლობა არა სწამდათ, დღეს არა სწამთ და ვერ შედავენ საქართველს სხვა მნიშვნელოვან სინამდვილეებს, რომელთა განხილვას ამ წერილში და მძაბვალ წერილებში განვაგრძობ.

მესამე შემთხვეული მტრის მიერ გავგრანგებული ქვეყანა ადვილი მსხვერპლი ხდება ხოლმე ყოველგვარი გნელი ძალებისა და ჩვენი ქვეყანაგ მარქსისტების მსხვერპლი შეიქმნა. მრავალი გორაკგა დასთესეს სოციალ-დემოკრატიის გარემოებ.

*) იხ. «თ.-გ.» 78-79 ნომ.

ტემა ჩვენს ქვეყანაში. მაგრამ მათი უბრტეხი საქმე კლასთა შერის შეღლის და მტრების ჩამოგდება იყო მაშინ როდესაც საქართველს გედი თხოვლადგა ყველა გრუნულ ძალთა შეგრთებას შემოხეული მტრის წინააღმდეგ. ეს საჭიროება დღესაც უწინდელი სიმწვაგითა ხდვას. როდესაც საქართველო განთავისუფლებდა გრუნული შემოქმედების გრტრად და ნიადგად კლასთა სოლიდარგა უნდა შეიქმნეს.

საქართველო დაანგრეს რუსგმა და მარქსისტგმა. საჭიროა მისი აღშენება, აღდრინება, განმტკიცება, დაარსება. ჩვენმა ახალგაზრდებამ უნდა შესძლებს დავით მეფის საქმე. ხოლო კლასთა ბრძოლის ატმოდეროში შევძლებელია მნიშვნელოვანი ეროვნული მიზნის მიწვევა. დიდი ეროვნული შემოქმედება საჭიროებს მინაგან მშვიდობიანობას.

ხოლო კლასთა სოლიდარგა არ იქნება არც გარეული სიტყვებით და არც დემოკრატიული საშუალებებით, ვინაითგა კლასთა ბრძოლის უდიდესი ასპარეზი სწორედ დემოკრატიული წყობილება განსავსთ. სოციალურ-პოლიტიკურ იდეის, პრინციპის განსწვრივება თხოვლად განსახვრულ კონკრეტულ ფორმებს, განსახვრულ დაწესებულებებს. კლასთა სოლიდარობის დასამყარებელ საშუალებად საქართველოში, თ.-გიორგის გორბორატიული სისტემა მიაჩნია.

კულტურლანი მხოლოდ გორბორატიულ სისტემაწვე დაამყარებს თავის გზავრებას. თ.-გიორგის ეს აზრი უკვე ამ 8 წლის წინ გამცთქვა და გზავრებამ იგი სახვებით გააპართლა. დღეს ყოველს გრი, რომელიც მოხუტრებს თავისი კლიტიკური ორგანიზაციის რეფორმას აფიცილებლოვ შემდეგი დილემის წინაშე დადგება: ან გორბორატიული სისტემის შემოღება ან კლასთა ბრძოლის საბოლოო ლეგალიზაციის შედეგად მარქსის კლემინიზმია. დღეს თვით დიდი საფრანგეთი სდგას ამ დილემის წინაშე და ჩვენ გვითქვავს: ეს მაღალი კულტურლანი ქვეყანაგ ადრე თუ გვიან, მშვიდობიანი გზით თუ რევოლუციონური ძალით გორბორატიულ სისტემაში შემოიღებს.

გრს, რომელსაც სოციალგე სურს სხვა გამცხავალი არა აქვს. ამ გზით მიდის ცივილიზაცია და მას ვგრც საქართველო ასცლდება.

საქართველს სინამდვილე შემდეგია: მარქსიზმმა შენგვგა ბოლშევიკგვის ხელით დასთესა საქართველოში კლასთა ბრძოლის ფსიქოლოგია. ეს ბორტეტი საქმე უკვალდე არ დაჩენილა. როგორც სამინგლი ავადმყოფობა—ყვავილი—ადამიანის სახეს ამჩნევს თავის სამინგელ ნიშანს, აგრვტეგ მარქსიზმი გრის ხელს ბორტეტების დაღს დაახვამს ხოლმე.

ჩვენ ქართველთა ხელში უნდა წავშალოთ მარქსიზმის შხამიანი კვალი, ფესვიანად ამოვგლოჯოთ მის მიგრ დათგ-სილი დვარძლიანი ბაღასი. ამ მიზნით ჩვენ გორბორაციას ვიღებთ. მხოლოდ გორბორაციის წიაღშია შესაძლებელი ყოველი სოციალური კლასის განსაკუთრებული ინტერესის დაგვა; დაგვა კლასთა საერთო ინტერესებისა დ. ხალხის შემოქმედების მიმართვა გრთ დიდ, საერთო და მაღალი ეროვნული მიზნისაკენ.

ესა ჩვენი წამალი და ჩვენ ვერ ვგვდავთ, რომ თ.-გიორგის მდინააღმდეგეთ სხვა და უკეთესი საშუალება გამცგნახოთ. მაგრამ არიან გი ჩვენ მძობირდაპირეთა შერის ისეთნი, ვანც კლასთა ბრძოლის წინააღმდეგნი იყვენ? მ-ნი უგრდანიას ბანაკითგან განდგემა კიდევ არ ნიშნავს ან მარქსისტულ სისტემაწვე ან მენშევიკურ ფსიქოლოგიაწვე ხელის ადგებას.

რაც შეგნება ეროვნულ-დემოკრატიებს დასაწყისიდან აქამდე მათ იდეოლოგიაში არა შეგვლილა რა. ერთი ახალი სიტყვა, ერთი ახალი აზრი ჩვენ მათგან არა ვგზმენია თითქოს გზავრება, 20 წლის განმავლობაში, ერთ წერტილგედ გაყინულიყოფს.

ლეო კერესელიძე.

ჩვენი ღაღის ჟოღალაბი

ისტორიულად დამტკაცებელია, რომ მრავალი საუკუნოების განმავლობაში, საქართველოს დაყოფა რამოდენიმე სამეფოდ და სამთავროებად, იყო უმთავრესი მიზეზი გარეშე მტერთა მუდმივი თავდასხმის, ხოცვა-ჟლეტის, დაუსრულებელი სისხლის ღერის, აწიოკება-აოხრების და სხვა ყოველგვარი უბედურების.

შეიდი საუკუნის განმავლობაში გრძელდებოდა ქართულ ძალთა დაქუცმაცება და იმ დროს, როცა სხვა ერები უარყოფდენ ფეოდალურ წყობილებას და მის ნაცვლად ქმნიდენ ძლიერ ეროვნულ სახელმწიფოებრივ გაერთიანებებს, ჩვენში ვერა

და ვერა, ვერ მოხერხდა, საშინაო და საგარეო სპეციფიურ პირობათა გამო დასახიჩრებულ საქართველოს ხსენების ხანგრძლივად გამთვლება, ცენტრით მსრბოლ ძალთა დაბნა-ალაგება, ერთი გვირგვინის ქვეშ ხელოვნურად დაგლიჯილ სხეულის შეპოკრება.

საბოლოოდ გაშუდმებულ ომებში სისხლ-დაწრეტილი საქართველო წაიქცა და 117 წლის განმავლობაში მურტალ რუსის ჩექმის ქვეშ ისრისებოდა.

1918 წელს მას ბედმა გაუღიმა და ქართველი ხალხის ჩაუქრებელმა სურვილმა ხორცი შეისხა. საქართველო კვლავ აღსდგა. ამ ხანად თუმცა საქართველო არ იყო დაყოფილი ქართლის, კახეთის, იმერეთის სამეფოდ და სამთავრობად, მაგრამ ის განაწილებული აღმოჩნდა სხვა და სხვა პოლიტიკურ პარტიათა შორის, რომელნიც გააფრთხილეს ბრძოლას აწარმოებდნენ ერთმანეთში.

საქართველოს ეროვნულ, სახელმწიფოებრივ მთლიანობის თვალსაზრისით არსებობს სრული იგივეობა წარსულსა და აწმყოს შორის:

წარსულში: საქართველო დაყოფილია რამოდენიმე სამეფოდ და სამთავრობად. მათ შორის ხშირია უთანხმოება, გაუგებრობა. გარეშე მტერთან ცალ-ცალკე იბრძვიან და რასაკვირველია მიუხედავად დიდი თივანწირვა-გმირობისა მრავალრიცხოვან მტრის წინაშე ხშირად მაინც მარცხდებიან.

დღეს საქართველო დაყოფილი პოლიტიკურ პარტიათა შორის, რომელნიც განუწყვეტელ ბრძოლას აწარმოებენ ერთმანეთში. კრონული მიმდინარეობები დანაწილებულია — მით სუსტია. აქედან საქართველოში გაბატონდა რუსეთის „სოციალისტური დემოკრატის“ აგენტი ნოე ჟორდანი, რომელმაც საქართველო პარტიულ სამფლობელოდ, მარქსიზმის საცდელ მინდვრად აქცია. შედეგად საქართველო მარქსიზმის ექსპერიმენტებს შეეწირა.

წარსულში უკმაყოფილო, ბოროტი სულით ამოძრავებული ფეოდალი მეფეს გადაუდგებოდა, ზოგჯერ უცხო ძალის დახმარებითაც მოინდომებდა თავის გაგლეხის გაძლიერებას ან ტანტუნდ სხვა პრეტენდენტის გამეფებას.

დღეს სოციალ-დემოკრატების მიერ დევნილმა კომუნისტებმა ბოლშევიკურ რუსეთში გაიქცენ და წითელი ურდოების საშუალებით დაეპატრონენ საქართველოს.

წარსულში ყოველი გულწრფელი და პატიოსანი ქართველი გრძობდა, რომ საქირთა, რათა საქართველო თავი დააღწიოს გარეშე მტერთა მის მიწა-წყალზე მუდმივ თარეშს, საქართველოს ყველა კუთხეების ერთი გვირგვინის ქვეშ თავის მოყრა. ერთი მეფე, ერთი მბრძანებელი..

დღეს ყოველი ჰუმანიტარი პარტიოტი, ვისთვისაც პარტიულ ფანატიზმს გონება არ დაუხშვია, გრძობს, რომ საქართველოს განმათავისუფლებელ ბრძოლის საწარმოებლად და განთავისუფლების შემდეგაც, საჭიროა ყველა დღეს დაქსაქსულ ქართულ ეროვნულ ძალთა ერთად შეკონა, ერთი მიზნისაკენ წარმართვა. ერთი საქართველო, ერთი ხელმძღვანელი!..

წარსულში კუთხური პარტიკულიარიზმი, რომელსაც გარეშე მტერი ყოველ მხრივ აწვინებდა, მეტად ძლიერი აღმოჩნდა, მან შთანთქა მთლიანი საქართველოს იდეა, ერთმეფიანობის დამყარება შეუძლებელი აღმოჩნდა, ამიტომაც საქართველო დაიშუა.

დღეს საქართველოს ანტიეროვნული ძალა დაეუფლა (1918 წ.), რომლის პარტიულმა ეინიანობამ, პარტიულმა ფანატიზმმა შთანთქა ერთი და მისი ინტერესები. ვერ მოეწრო პატარა ქართველი ერის ერთ წმინდა ეროვნულ დარაზმულბაში თავის მოყრა. მთელი ხალხის ერთი სულისთქმით ამოძრავება, ამიტომაც 1921 წელს საქართველო სამარცხვინოდ მტერს ჩაუვარდა ხელში.

წარსულში დაწინაურებულმა ერებმა თავის დროზე მიხედნენ, დაინახეს, რომ გადაგვარებული ფეოდალიზმი ერის მხოლოდ დამრღვევ ძალას წარმოადგენდა. — საქართველონი დიდი ერების გზით სვლა ვერ შესძლო და აქედან წარმოიშვა 1801 წელი.

დღეს უცხოეთის დიდმა ერებმა უარყვეს პარტიული დანაწილება ხალხის, პარტიული ბრძოლის პარლამენტი, პარტიული ხელისუფლება. — ზოგან პარტიები სრულიად გაუქმებულა, ზოგან კი ისინი ნომინალურად არსებობენ. ამ საშუალებით ისინი აწარქიას ასცდენ. — ჩვენს ემიგრაციაში გადმოხვეწილი პარტიული ფეოდალები ურთი-ერთ შორის ბრძოლას განაგრძობენ. ყოველი მათგანი სცდილობს რაც შეიძლება მეტი მომხრეები გაიჩინოს, სხვების კაცები თავისკენ გადაიბიროს; თვითუკული სცდილობს მეორეს ბანაკში უთანხმოება-განხეთქილება ჩამოაგდოს, სხვა დასუსტოს და მის ხარჯზე თვით გაძლიერდეს. — ჰაშიმი, ყველა ცალ-ცალკე სუსტი და უძლურია ჩვენი დიდი საქმის ხელმძღვანელობისათვის.

თუ ჩვენ გვსურს საქართველოს აღდგენა, თუ ჩვენ გვსურს, რომ ქართველ ხალხს დავითის და თამარის მზიანი დღეები კვლავ გაუთენდეს, უნდა მოვიქცეთ დიდი და დაწინაურებულ ერების მაგვარად: გავუქმეთ პარტიები, ეს ახალ მოდის ფეოდალიზმი, მოვსაოთ პარტიული ბრძოლა. დაქსაქსული სუსტი, პატარა ძალები ჩამოვადუღოთ ერთ ძლიერ ეროვნულ ნების-ყოფად, ერთ უაღრესად ეროვნულ ზეპარტიულ ორგანიზაციას. (მართალია დღევანდელ პირობებში ეს ძნელად განსახორციელებელია, მაგრამ ხელს ის გარდაუვალი მოთხოვნა უნდა იქნება. ამიტომაც საამისო ნიადაგის მზადებას დღესვე უნდა შევუდგეთ).

დღეს ჩვენ ვგმობთ და წყევლა-კრულვას უთვლით მათ ვინც წარსულში საქართველოს სამეფოს გაერთიანებას ნებით უნებლიეთ ხელს უშლიდა.

ხვალ მომავალი თაობა დაგმობს და მოღალატის სამარცხვინო ბოძზე გააკრავს მათ, ვინც ჩვენთვის აუცილებლად საჭიროა გაერთიანებას, ეროვნულ ძალთა გაშლა-აღმადგრენას წინ ელოდება.

მსოფლიოს ყველა ერებში, რომელთაც აქვთ თავდაცვის ინსტიტუტი, შინაგან ძალთა დარაზმულბა-გაერთიანება ფაშიზმის სახელით ხდება. ამ მხრივ ჩვენ მათ დიდალთაც არ უნდა ჩამოვრჩეთ. — ფაშიზმი, როგორც იდეა, უნივერსალურია და როგორც ასეთი ჩვენთვისაც აუცილებელი და მისაღები. მაგრამ უნდა ვიცოდეთ, რომ ფაშიზმი, როგორც ნაციონალური მოძრაობა ყოველ ერში თავისებური სახით და ფორმით ხორციელდება, ამიტომაც ჩვენ მას ქართულ ნიადაგზე დავამყნით, მის ისტორიულ წარსულს და დღევანდელ სოციალ-ეკონომიურ-პოლიტიკურ პირობებს შეუფარდებთ.

ზოგი გუშინდელი „გაქრისტიანებული ებრაელი“ ნაწვალელებ-ნაჯახირებელ აკინძულ სიწყევების უზომო ბრაზა-ბრუნით მოითხოვს ყველაფრის უარყოფას, რასაც უცხო სახელი აქვს, რაც უცხო მარკის არის, საქართველოზე ჩინეთის კვლდების შემოვლემას ლამობს, ევროპიდან და მსოფლიოდან სრულს მოწყვეტას, ჩვენს საკუთარ ნაქუქში ჩახრჩობას. ამ ხალხ ფაშიზმის: დმი სიძულვილი უუპველად „გამოყოფილი“ აქვს...

ქართულ ნიადაგზე დამყარება, ჩვენი საუკეთესო ისტორიული ტრადიციების აღსდგენა, ქართველი ხალხის მაკისციემი-სადმი მუდმივი ყურისგდება აუცილებელი და გარდაუვალია. ამას ჩვენ ათასჯერ მი გვითქვამს და არც ერთჯერ არა.

მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ მსოფლიოს იდეურ მოძრაობებს, იქ მომხდარ ცვილებებს ყური არ ვათხოვოთ, სხვათა საუკეთესო გამოცდილებანი არ გამოვიყენოთ. მთავარია, ჩვენ შევსლოთ კარგის და ცუდის გარჩევა; მაგალითად: მარქსიზმი სოციალ-დემოკრატულ თუ კომუნისტურ სამოსელში ყველგან უარყოფითი და დამღუბველი იყო. დემოკრატოზმი თავის დროზე დადებითი მოვლენა იყო, მან დიდი როლი ითამაშა ევროპაში, დღეს ის დაბერებულია, გადაგვარებული, ცხოვრების რეალ პირობებს ვერ უპასუხებს. საქართველო მის განახალგაზრდავებს ვერ შესძლებს.

მარქსისტულად გადაგვარებულ, პარტიულ ბრძოლაში ჩაღლულ ერებისათვის ფაშიზმი უკვდავების წყაროა. ის წესრიგის, ერთი სულიერ და ფიზიკურ ძალთა უმაღლესი დაჭიმვის გაშლა - განვითარების სიმბოლოა. — მის წინააღმდეგ ბრძოლა სწორედ რომ დანაშაულია, ისევე როგორც წარსულში საქართველოს ერთმეფიანობის წინააღმდეგ ბრძოლა იყო დანაშაული.

უარყოფი ქართველი ხალხის პარტიული დანაწილება — დღევანდელ სოციალისტური, დემოკრატული ფეოდალიზმი.

ერთი საქართველო, ერთი ქართული ნების-ყოფა, ერთი ეროვნული ორგანიზაცია, ერთი ბელადი. ამით გავიმარჯვებთ.

დ. კლდიაშვილი.

ზოგნი რამ...

« აგზა კანსა ავი ხიტყვა ურჩვენია ხელსა, ვულსა ».
მ ი თ ა .

ამბობენ: კაცი რომ მღვდელდება, ბავშვებს დაუბრუნდება. სწორედ ნ. უორდანიას ეს მოვდის. ადამიანი მოსუფდა, რამდენი რა არ გამოცხადდა, რა არ გადასდა უღირსად და დირსეულად და არ იქნა ბიჯი ვერ წარსდგა წინ და ხელ იმას ლულულადებს, რაც თავიდანვე, ხიყრმისას წამოცდგინა. ათეული წლების შემდეგ უბრუნდება « მღვსაურის » კიდეა და იღინებსა და ილიას ექიდევა. ამას წინად თავის « ბრძოლის ზმამი » ილიას მიერ, რუსეთის მეფისათვის ტანტუნდ ახვლის გამო გაგზავნილი დაპემი გამოუჩხრეკია და ძალიან გულით უნდა ქვეყანას, ილია რუსეთის ერთგულ მონად მოაჩვენებ. ამ დაღვრევილმა რაღა ილიას ათ სქელ წიგნად « გემუნისტების მიერ » გამოცემულ ნაწერებში, მხოლოდ ეს დეგემი აღმადინა: მაგრამ ჰაი, ჰაი რომ ყლდანიამ ილიას ნათქვამიდან ვერც ვერადგერი გაიგო და შეისმინა და ვერც ვერადგერა დაიმახსოვრა. საკვირველია ვისთვის ჩხირკვედელაობს ვე უბადრუკი ყლდგინა, ვინ უნდა დაარწმუნებ ილიას არარაობაში, რად იქუხებს და ილაღავს თავს. ნუთუ არ იღის ყლდგინაში, რომ დღეს ილიას საქართველოა და არა მისი — ყლდგინაში. ნუთუ არ იღის ყლდგინაში, რომ 24 წელს ხენაკში (ოდიში) აჯანყების დღეგემში, მისი მარქსის და ლენინის ქანდაკებები ხალხმა მგორგ ხართულიდან მიწას დაანარგნა, მტვრად აქცია და ილას ხურათით ხელში შეაგება რუსის ტყვიას გულ-მკერდი? ნუთუ არ იღის ყლდგინაში, რომ ილია დღეს, ქართველი ახალგაზრდობის საესავი, გრდგინაში დედალის მწვერვალზედ სდგას და მისი უკვდავი ხული თავს დასტრიალებს განაწამებს სამშობლს და დღეს ასეთი ჭეკლეულტში გამოვლამქრება ილიას წინააღმდეგ, ასე უდიერად მოპყროვა მისი ხათყვანდ ხანგლისადმი, მხოლოდ ზიზღს იწვევს ყლდგინაისადმი? იგი... და სწორედ ისა ჰქვავს ყლდგინაის, ის არ ასვენებს, რომ « ილია საპარტიოდან აპარტებს » მას. ილია დღითი დღე გვცხდგება, დიდდება, ძლიერდება და ყლდგინა დღითი დღე კვდება და სადღაც გზრა მთას იქით დაბოგინებს დამარცხებული და ყველ მსრთე გაკრტრებული. ეს ყველაფერი კარგად იგის... და იმიტომაც არის ბრან-მორეულმა არ იგის რას და* ხად ეცგს და შამს ანთხვებს, მაგრამ ამოაღ! უმსგავსა და უსუსური ლულულეთი ვერავითარს მიწანს ვერ მიასწვს ყლდგინა, მხოლოდ ხირცვილია და დიდი ხირცვილი ამ წნის და ამ მდგომარეობის კაცისათვის ასეთი ჭეკლეულტობა, მაგრამ, რას ქნას, ეს მისი ბუნებაა, ტყუილია კი არ უთქვამს მდთას: აგზა კანსა ავი ხიტყვა ურჩვენია ხელსა, ვულსა.

რუსეთი ერთა ლიგაში მგვიდა... ამ მოვლენამ დიდი აღმფრთხილება გამოიწვია ქართველთა შორის. წოდებულს შემარჯვნე წრეებში და კერძოდ საერთაშორისო-სამიდაგ, რ-ქმილი მთავარი მდგომარეობის შემარჯვნე ურიდს ხსით. ყურადღების ცირსია ის მოვლენა, რომ ეს წრეები გამოცხადებულ საქართველოს, თუმცა საქართველო წრეებთან ლაპარაკს და მთავრ თავის იმედს მგორგ ინტერნაციონალსგედ და სოციალისტსგედ ამყარებდა და სად არიან დღეს ეს სოციალისტი მგორგები? საქართველოს მტრებთან — რუსეთთან, ბოლშევიკებთან — დაავიწყდათ პურ-მარლი, მგორგობა და საერთო სოციალისტური მისწრაფებანი და იდეალები. ვერც ახლა სვდავს ნეტავი ჩვენი სოციალისტი ბოლშევიკები, რომ საერთო საკანდიდი იდეების ერთნაირად წამება არ აკავშირებს გრებს, არამედ ერთნაირ-სახელმწიფოეკონომი ინტერესები? ამიტომაც სახელმწიფო სოციალისტი სხელმძღვანელი « ამხანაგებს » კი არ ეძებენ მდგომარეობა, არამედ მათი ქვეყნის ინტერესების გადგენა შემგნე და დამტახებელ ადამიანებს სხვა ერთა სოციალისტურ სხელმწიფო მდგომარეობებს და არა ამა თუ იმ პარტიის წევრებს. რასაკვირველია, ყოველგან უნდა გყავდას დამსხმარ ძალა, ყველა წრეებში უნდა ეცადო თანარმდინის მღვსვა, კეთილი განწყობილების მოპოება, მაგრამ პარტიულ « ამხანაგებს » მხოლოდ დაყრდნობა სუსტია და გამოპროვი.

სად მიიშალენ თქვენი « ამხანაგები » ბ. მ. მარქსისტებო, რად ხედმან, რათ დაავიწყდათ თავიანთი დაპირებანი და რეზოლუციები, რომლითაც თქვენ გხოდგენ ფასსა ხდებდით და რომლითაც აგერ 13 წელიწადია ყურები გამოგვიჭვდით? რადგინაც სხვები ვეუბნებოდენ, ეს ბევრი არადგერია, თქვენი ხიგრაზვს სახდვარი არა ჰქონდა და აი დღეს ხომ ხედავთ, რომ ვერც ამ წრეებში შესძელით პარტიისგემის მოპოება, ვერც ამ წრეებში შესძელით მაგრად ფენის მოკიდება. წმას არავინ იღებს დასაგავად, თქვენი « სოციალისტური ნიშნის » საქართველოსათვის. აღბად სხვებმა უკეთესი პარტი ხვს თქვენს მგორგებს და თქვენ დაავიწყდით...

... მტერ - მიყვარებს

ზოგიერთები აგვიბრძენ და ნამეტანენ... ჩავგვივიდენ უხვად მცხებების და დიქტონების საქსპრომისტრად გინდათ საქართველო, რათგან ფაშისტები ზართი. ფაშოი ქართულად არის კანა და, რათგან ჩვენი იდეალია ქართველი ერის ერთი იდეალით, სამშობლს კეთილდღეობისა და ავგავებისა, ერთი ნების-ყოფით, ერთი ხურვილით და ერთ-ერთი შეკონა-გაერთიანება, მხოლოდში შემოღებულ ამ უხვად ხიტყვას « ფაშისტს » ვდგეულობთ და ვამბოდთ: ქართველი ერთი, როგორც ერთი კაცი უნდა დადგეს სამშობლს სადარაჯღსგედ, მისი ინტერესების « ბირველადების » აღიარებით და რწმენით.

ყველაფერი საქართველოს — ყოველი ქართველისაგან! არხად არასოდეს არ ვგითქვამს, რომ ესა თუ ის დიქტონია უსათუოდ და უქვევლად უნდა იქნეს მიღებული. ჩვენ ვამბოდთ, და არა ერთჯერ გვითქვამს, რომ საქართველომ უნდა მიიღოს წარჩინებულ ქვეყნიდან ის, რაც მისთვის სასარგებლო და შესაფერისი იქნება; გესპერიმენტი, ცადები სხვებმა აკეთეს და დავინახავთ რა, რომ რწმენივე ნაგადი საშუალება სახარგებლო და შესაფერისია, გდამოვიღებთ. ქართველი გრის თავისებურებისათვის შესაგუებლად. ამას ჩვენ არ ვგვარავთ, რათგან საკუთარს, ცუდად გამოვინებულს და საკუთარს უკარვისს, სხვისი ნაგადი რა სახარგებლო ჩვენი გსვრების შესაფერისი გვიჩვენია.

საქართველოში გემუნისტობა, გემუნისტობა და მარქსიზმი, რომელმაც ჩვენი ქვეყანა განადგურა, ებრძვის ფაშიზმი. სბობს მას და აი ჩვენც ვემზრებით ამ ძალას. გვრწამს ფაშისტის ზოგიერთი დებულებები, როგორც მაგალითად კარვლ რატიული სისტემა, რომელიც სბობს გლასთა ბრძოლას, როდესაც ჩვენ ვლაპარაკობთ კლასთა სოლიდარობაზედ. იქვე უთითებთ იმ საშუალებაზედ, რომლითაც ეს კლასთა სოლიდარობა ხორციელდება. ეს არის კვრპორტიული სისტემა.

ჯერ-ჯეროდ ეს აგზა და თუ უკეთესზედ შეიგვალა ეს ხისტემა, ჩვენც ამ უკეთეს მივიდებთ. არც ერთი დეკლარაცია არც, არც ერთი განყენებული მცხებისთვის ერთი იტის ოდენა ინტერეს საქართველოსად მისი ერისას არ და ვთ მოვცთ. ეს ჩვენ არა ერთჯერ გვითქვამს და ვიმგორებთ მგათახეჯრ! ფაშისტის მღწინააღმდეგენი ამბობდენ: ფაშისტში წმინდა იტლიური მოვლენა და ის საექსპორტო არ გამოდგება, ახლა ცდრა გადასვიდენ სახლავარ და ამბობენ: ფაშისტში წმინდა გვრდობიული მოვლენაა. თითქვს ფაშისტში მთელ მხოლოდში, ყველგან გვრდობიულია და აწამივც არ იბრძოდენ თანამედროვე წყობილების გასაუმჯობესებლად, გადასახლისებლად წმინდა ფაშისტურ ნიადაგზედ, მაგრამ მხოლოდ და მხოლოდ ამა თუ იმ გრის განკუთვნილ ეროვნულ ხელთან და თავისებურებთან შეგუებულად, რაც ფაშისტში შექმნილია, როგორც ერთი და ელასტიურ მცხებება და მხოლოდმხოველბა. ჩვენი მღწინააღმდეგენი აგზადებენ, რომ ფაშისტში მიუღებელია, რათგან ის არ უპასუხებს საქართველოს და კავკასიონის სახელმწიფოებრივ ინტერესებს. რაღამ და რად, ეს ამ ადამიანების ხაიდუმლევასა შეადგენს და არც იმას ამბობენ თუ რომელია და რას ის, რად უპასუხებს საქართველოს და კავკასიონის ინტერესებს « ჩვენს ნიადაგზედ ვგებრთელა ნალგქია უხვო კარტონებისა »-ო გვგმობს, და განა თეთრი გილრი 9 წლის განმავლობაში ამას არ ამბობს, ამ « უხვად » არ გვრძობს მთელი თავისი არსებით? ხად იყვენენ ეს ადამიანები, როდესაც სწორედ ამისთანა მგორგებლავისათვის, ქართული საზოგადოება გვიცხვავდა და ყოველი საშუალებით გვდგინდა? ჩვენთან თუ ჩვენს მღწინააღმდეგე ბანავში? მათთან ერთად ზიზღს გვიცხვადგენენ და ახლაც იმავე სხადიან. ხემორგ მღვდანილი არის არა ერთჯერ გამოქმული 9 წლის განმავლობაში თ. -გ. ის მიერ, სასაიდოდ არ ყლდინდათ და დღეს-კი თითოე იმგორებენ და ამითაც ჩვენს მოგვმართავენ. აი სწორედ « თავსგადობა », რომელსაც ჩვენ გვწამებენ, ეს არის.

« ვის ყლდნის თავსგადობა ახალი ექსპერიმენტები განართონ საქართველოში »-ო, მაგრამ ასე უდიერად ლაპარაკის გუნებასხედ დამდგარი ადამიანები, თავს იყრუებენ და ჩვენ მიერ ნათქვამს, რომ ჩვენს მივიდებთ მხოლოდ უკვე ნაგადს რომელიმე მეთოდს და სისტემას მართველობისა, შესაფერისს, შესაგუებლს და საქართველოსათვის სასარგებლოს.

არ იმეორებ! არც ერთი გესპერანტი! არც მესამეანი იხ-
ციალისტების ექსპერტიზა! მარქსიზმის მენეჯერ-რე-
ვივიკური ხედვების ან ვარგებულ, მაგრამ სოციალ-
დემოკრატიული რჩეობის ხედვების და „გარემოებებში“
„აპირგონი მესამეანი“, ახალი სოციალისტური გარემო-
ებების ჩამოქანდაკება და იმის ექსპერტიზის კეთება.
აი სწორედ ეს არის თავსებდება, რაღის ნების და სამუ-
შაობის, ამ ახალ მძღვერებს, არავინ მისცემს.

ან კი თვით უნდა ებრძოდნენ ადამიანმა საქართვე-
ლოში კომუნისტურ და მარქსისტურ, სწორედ ამ « უნდა ნა-
ღებს », თუ მათ მიერ ათეული წლების განმავლობაში სე-
მიფეხვით დაშლილ ვიწრო, ჩამოყალიბებულ იდეოლოგიას
არ დაუბრუნებდა ერთიანი ხელი, დაშლილი იდე-
ოლოგია, სისტემა და მეთოდი? იქ სადაც თხი წლიდან
ღვახში, შემდეგ სკვლაში, უნივერსიტეტში, სასწავლო-
რიც და სასწავლო-მეთოდურ ცნობებში, მხოლოდ და მხო-
ლოდ მარქსიზმს, მის დოქტრინებს უჩინებდნენ, შეუხსო-
ვდნენ და მთელს გონებას აწრავნებდნენ უმღრჩილე-
ბენ კლდეებში, თუ არ დაუბრუნებდათ მლიერი აწრავ-
ნება, იდეოლოგიურად დაშლილი და გარეული ლამაზი
სიტყვები შესთავაზეთ, დამარცხდებით უსათუოდ იხ. რე-
გორე დღემდე მარცხდებოდნენ მარქსიზმის მოწინააღმდე-
გნი. სიტყვები საქართველო « პირველადობა, ერის უფ-
ლება, მისი უპირატესობა » და მარქსიზმის კრიტიკა, ვერა-
ფერი სურათითა მდებარისა, არ შეიძლება არც აწრავნა და არც
მინარს. სკვლა წუწუნისა და ორგანიზაციისა დაძველე-
ვლია, ნატურითა და სურვილით არაფერი გაკეთებულა.
თუ არს სურს აღსდგეს, აღდგინდეს, მას უნდა შეეცადოს
გარკვეული მიზანი, გ რკვეული სამუშაოების, სისტემა და
მეთოდი ბრძოლისა, მოქმედებისა და აწრავნებისა. მაღა-
ლი ფრანგებით სხვათა, უდიერად მდებარეობს და « მე ვარ
და ჩემი ნაბად ე », რასა-რუხით, არავის არაფერი გაუ-
კეთებია და ვარც გაკეთებ. ეს კარგად იცის ჩვერმა, მაგრამ
რას ვქნათ, ქართული სენია, რომელიც უკვდავმა მითამ ასე
გამოსატა: « მაგრამ ამბობს ჩემი სჯობა უფლებდობს ვითა
ჯდრი »-დ. დაახლოვებული ორივე სიტყვა უნდა იყოს მემ-
ტანილ აწრავნებაზე, რომელიც თავსებდებათა მიხინათ:
წმ. ნინო, რომ მოხსენებდა სოციალური პარტიიტი, სის-
ტემის სამართლის დამაშავებელი გამდგნადეგდა და პასუხის
გებაში მისცემდა უნდა იყოს ქრისტიანობის შემტრანსა-
რვის, მაგრამ, მადლობა დემოტს, წმ. ნინო გადართვა ასეთ
მსაჯულს და მისმა მძღვერებმა საქართველო განანათლა.

მეოვარი.

ნდობა-დაკარგულნი

ნდობა-დაკარგულთა და სახელ-გატეხილთაგან სიკეთეც
აღარავის სჯერა, და არც უნდა. ჩვენი ემიგრაციის ცხოვრება-
ში ამისი საუკეთესო დამატკიცებელი საბუთია „ბრუსელის
პაქტის“ წინაღობა ამხედრება ეროვნულად მოაზრე კავასი-
ელ პოლიტიკურ ელემენტთა. ყველაზე უფრო საინტერესოა
აზრი ამ პაქტის შესახებ ბ-ნი ჰაიდარ ბამბატისა, „კავასის“
მე-8/9-ე ნომერში გამოქმული. ჰაიდარ-ბეი პირდაპირ ამ-
ბობს, რომ 14 ივლისს 1934 წელს ბრუსელში ხელ-მოწერი-
ლი პაქტი კავასიის კონფედერაციისა სწორედ მათი საქმეა,
ვინც მუდამ უშლიდა ხელს კავასიის გაერთიანების ცდასა.
კავასიის კონფედერაციის შექმნის იდეა ეკუთვნოდა პოლი-
ტიკურ ინციტივას ჩრდილოეთი კავასიის პასუხისმგებელ
წარმომადგენელთა. პირველად მათგან იქნა ეს საკითხი დაყ-
ნებულ მარტში 1918 წელს „აზერბეიჯანის, საქართველოს
და სომხეთის ეროვნულ საბჭოთა მიმარ პარტიკულთ განსა-
ხილველად ბაქოში და თბილისში. იმავე წლის პირველ აპ-
რილს ჩრდილოეთი კავასიის დელეგაციამ ტრაპიზონის საზა-
ვო კონფერენციასზე წარუდგინა ოტტომანის იმპერიის დე-
ლეგაციის სპეციალური მემორანდუმი ამ საკითხის შესახებ.
იმავე წლის ივლისში, როდესაც ბათუმის საზო კონფერენ-
ციის დროს აზერბეიჯანმა, სომხეთმა და საქართველომ დამო-
უქმებლობა გამოაცხადეს, ჩრდილოეთი კავასიის წარმო-
მადგენლებმა კვლავ მიმართეს ამ ახალ სახელმწიფოთა მთავ-
რობებს წინადადებით, რომ განხორციელებიან იდეა კავა-
სიის ერთი ერთობის კონფედერაციით, და კვლავაც კავასიის
რესპუბლიკათა დამოუკიდებლობის დროსაც და მათი დაღუპ-
ვის შემდეგაც, ამ იდეის განხორციელების საჭიროებას იმე-
რებდნენ პასუხისმგებელნი წარმომადგენელნი ჩრდილოეთი
კავასიისა; მაგრამ, საუბედუროდ, ის პოლიტიკური მიმდი-
ნარობანი და ჯგუფნი იყვნენ უმთავრესი მიზეზი იმისა, რომ
ეს იდეა არ განხორციელდა და კავასიაც დაიღუპა, რომელ-
თა წარმომადგენლები „ბრუსელის პაქტს“ აწერენ ხელს
მიუხედავად „პაქტის“ იურიდიული და პოლიტიკური არარა-
ობისა, ამბობს ბ-ნი ბამბატი, მისი გამოქვეყნება მაინც სასი-
ხარული იქნებოდა ჩვენთვის, როგორც მოვლენა, დამატკი-
ცებელი იმისა, რომ აზრი შეიცვალეს კავასიის იმ პოლიტი-
კურმა წრეებმა, რომელთაც თავიანთი უკუღმართი პოლიტი-
კით დაბრკოლების მეტი არა შესძინეს რა კავასიის ერთობას
და ამით კვლავ დაუმონეს რუსეთს კავასიის ერები. მაგრამ,
დასძინეს ბ-ნი ბამბატი, დოკუმენტის ის ნაწილი მაინც, რომე-
ლიც შეეხება ჩრდილოეთ კავასიის, ტლანქი პოლიტიკური,
სიყალბეთა: „ ეროვნული ცენტრი ჩრდილოეთი კავასიისა „,
რომელიც „ პაქტშია “ წარმოდგენილი ერთ-ერთ პირობის-
შემკრველ მხარედ, არ არსებობს, მოგონილია, და ის პირო-
ვნებანი, რომელნიც ამ დოკუმენტს ხელს აწერენ ჩრდილოეთი
კავასიის სახელით, მათი წარსული მოღვაწეობისა და მათი
როლის მიხედვით ჩრდილოეთი კავასიის ეროვნულ მოძრა-
ობაში, ვერ წარმოადგენენ მის ეროვნულ ინტერესებსა.

აი რასა სწერს ამ პაქტის შესახებ საუკეთესო წარმომადგე-
ნელი ჩრდილოეთი კავასიისა (მოადგილე ჩრდილოეთი კავ-

ასიის რესპუბლიკის დელეგაციის თავმჯდომარისა) და იგივე
უნდადობის გრძობა დაებადება ყველა ეროვნულად მოაზრე
კავასიელს, როდესაც წაიკითხეს ამ პაქტს, ხელ-მოწერილს
იმ ადამიანთა მიერ, რომელთაც ქვეყნის დაღუპვის ცოდვა
ადევს ზურგზედ მიიმე ტვირთად, თუმცა თვით იდეა კავა-
სიის კონფედერაციისა თავის-თავად ყველასათვის მისაღებია.
სანამ ს.დ-იას და მის მსგავსს ინტერნაციონალურ პარტიებს
ეროვნულ მოძრაობათა ხელმძღვანელობის პრეტენზია ექმნე-
ბათ, ყოველთვის ასეთი უნდადობით შეხედვიან მათ ერო-
ნულად მოაზრე ელემენტები, და ეს გასაგებია არის: არ შეი-
ძლება დემოტისა და ეშპაკის ერთსა და იმავე დროს სამსახური.
ან ერთი, ან ინტერნაციონალი; ან ქვეშაობი ნაციონალიზმი,
ან მარქსიზმი (მენშევიზმ-კომუნიზმი)! მარქსისტის
და ინტერნაციონალისტის გულ-წრფელ ეროვნულ სამსახურს
არც არავინ და ვერც ვერავინ დაიჯერებს, ვისაც ოდნავ აქვს
ნიჭი დაინახოს ის თვალ-გადუწვდენელი უფსკრული, რომე-
ლიც განწყობს ორს მსოფლ-მხედველობას — მარქსიზმ-ინ-
ტერნაციონალიზმსა და ნაციონალიზმს.

მის წერეთელი.

„ უნ იყავი, მე ვიცი ვინაა, ახანდაა სოფალი “-ო

როდესაც „ თ.-გ. “ პოლიტიკურ სარბიელზედ გამოვიდა,
ჩვენ დღევანდელ მოპირდაპირეთ ჯერ კიდევ არა ჰქონდათ
გამომუშავებული დამოკიდებულების საკითხი და მისი ფორმა
ჩვენს მიმართ.

ზოგი იმედობდა, რომ ეს ორგანიზაცია მათ ახალგაზრ-
დებს უმზადებდა ფრიალ გაწრთენილს, ზოგი კი სცილოდა
აქც თავისი ცხვირი ჩაეყო და „ თ.-გ. “ ბოლოს თავის საბუ-
ღარში ჩაეგობებია, რომ შემდეგ იქ რალაც ანტროპოლოგიუ-
რი ქმნილება გამოეჩეკა.

მაგრამ ოცნება ოცნებად დარჩა, იმედები გატრუდენ და
სამაგიეროდ დღეს ათი წლის უიმედო ლოდინის შემდეგ უკვე
დასრულებულ შენობასა ჰნახეთ მემარჯვენე-მემარცხენე პარ-
ტიების კომბინაციებისა.

მაგრამ ეს გახლავთ დღევანდელი ბრძოლის პრინციპი აწ
გარდასულ პარტიებისა, შეკავშირებული ჩლუნგ დიპლომა-
ტიასთან და პენსიის საკითხთან.

ასე მაგალითად: ნაციონალ-დემოკრატებსა და სოციალ-
დემოკრატებს დღეს ის თხელი ფარდაც აღარ აშორებს ურთი-
ერთს, რომელსაც რამდენიმე წლის წინად განწყარდნი და
განრისხებუნი ნაციონალ-დემოკრატები ჩამოუშვებდნენ ხოლ-
მე ნიშნად ყოველივე კავშირის გაწყვეტისა და რომელსაც
შემდეგ თვალ-ცრემლიანი, სასმისით ხელში, ისევ ახლიდენ
სამუდამო კავშირის აღსადგენად.

დღეს ამ პარტიიდან ნოეს კიდობანდეს სულ მოკლე ბილი-
კია, რომელსაც თუ გნებავთ „ ასკინკლით “ ჩაივლით. გაპყ-
ვებით გვაზავს ან გაბაშვილ ასათიანის გზას თუ სოციალ-
დემოკრატების ნამოსახლს, ყველა ერთ დროს და ერთნაი-
რად მივიყვანთ იმ კართან, რომელსაც წარუშლელი წარწერა
„ მარადიულ მთავრობი “-სა ზედ აკრავს. „ პროლეტარებო
ყველა ქვეყნის შეერთდით “. აქედან კაცი წერეთელადმე და
ვინმე აბრამოვიჩ-დანამდე სულ ერთი ნახტომილია. თუ ესეც
შესძელით, თქვენა ხართ გულწრფელი მეგობარი მეორე ინ-
ტერნაციონალისტისა და უნდა მოაწეროთ ხელი, რომ იაპონიის
იმპერიალიზმის აღაგმას თხოულობთ და ყოველივე ინტერ-
ვენციას საბჭოთა მთავრობის წინააღმდეგ პროტესტს უცხა-
დებთ. შემდეგ ყოველივე ამისა მესამე ინტერნაციონალში
შეცურება მხოლოდ დროის საკითხილია. რა უყოთ, რომ დღეს
მესამე და მეორე ინტერნაციონალი ერთმანეთზედ გულნატ-
კენნი არიან. „ ცოტა რამე სამდურავი მოყვარეთა წესია “-ო.
განა ან ერთი ან მეორე არ სცილოდა, რომ უთანხმოებანი
ურთი-ერთ შორის გადალახოს?

დამოკიდებულება ქართულ პოლიტიკურ პარტიების ნა-
კარნახევი დამარცხებული ბრძოლით და მზადება მომავლი-
სათვის საერთო ფაშისტურ საფრთხის წინააღმდეგ. და მეტრ
რა გზა დარჩენია ან ნაც-დემოკრატებს ან სოც-დემოკრა-
ტებს, თუ პირველ ნაწილს თავიანთ სახელწოდებისა არ დაი-
ვიწყებენ (დროებით მაინც!) და ძმა-ბიჭურად, დემოკრატიუ-
ლად ერთმანეთს ხელს არ გადაჭვენ და პამპულივით ჩვენს
წინააღმდეგ არ გამოილაშქრებენ! თუ როგორ მიგვიდგებიან
ერთმანეთში, ვის რამდენი მინისტრის ადგილი ერგება ან
რამდენი ასი ფრანკი, ეს იმაზე დამოკიდებული თუ რომელ
მხარეს მეტი კომერსანტული ნიჭი აღმოაჩნდება, დღეს კი
ნაც-დემოკრატებს მეტი არაფერი დარჩენიათ, რომ სოც-
დემოკრატებს უნდა აეკედონ და მცირე ავანსით დაკმაყოფილ-
დნენ. („ მკვდარი მკვდარს ავიდა, სამარის კარამდე მიმა-
რიე “-ო).

სამწუხაროდ ეს არის მთლიანი და უტყუარი ისტორია
ქართული პარტიების პოლიტიკური მოღვაწეობისა, რომლის
ბალანსიც გახლავთ ყოველი უბედურება, რომელიც თავს
დაატყდა საქართველოს დღითგან კომუნისტების შემოსვლისა
მაგრამ რალა ფასი ექნებოდა მათ მიერ განაწავლებ დიპლომა-
ტიას და ან ამ დიპლომატიით გატანჯულ თავების არსებობას
ჩვენს მოწინააღმდეგეთა. ბანაკში, თუ ისინი თავის მხრივ არ
მოინდომებდნენ და არ ეცდებოდნენ ჩვენს დაბეგვრას „ კეთილ
მეზობლური “ და „ ნათესაური “ დამოკიდებულებით! ამის
მიზეზია, რომ თვალს მოჭკრავთ აქა იქ გამოწვდილ ხელებს
ჩვენსკენ და გაიგონებთ მხურვალე და მკუხარე სიტყვებს. რომ

„ თეთრი გიორგის “ პრინციპები ყველა გულწრფელ პატ-
რიოტისათვის მისაღებია, რომ დღეს ერთად-ერთი დევიზი
უნდა იყოს „ საქართველო უწინარესი ინტერესებისაა “,
რომ დემოკრატიული პრინციპები მთლიანად უნდა იყოს
და რომ ერთად ერთი სწორი გზა გამოიყოს. თეთრი გიორ-
გული “ გზაა!

საკვირველია ბატონებო! ეს ბავშური გულუბრყვილობაა
თუ პოლიტიკური უფიცობა? ჩვენ ასეთ ბრძოლას ჩვეუნი
არა ვართ! ჩვენ გულახდილნი ვართ როგორც ჩვენი მეგობრე-
ბის ისე ჩვენი მტრების მიმართ, სხვისი კი გვიკვირს:

„ თუ არ უყვარს, რად არა სძულს, —
რად აყივნებს, რაცა სძულსა “ ?!

ბერლინი. თ. ი.

ვასუზ ბატონიშვილი და მისი „ საპარტიო მემკვიდრეობა “

ვასუზ ბატონიშვილი ეკუთვნის ბაგრატიონთა საგვარ-
ეულებს იმ ბრწყინვალე შტო, რომელიც მუსრან-პარტიის
ქვეყნობით და რომელიცა შთამომავალი, დღესაც, საქართვე-
ლოში გვირგვინის კანდიდატი მემკვიდრეები არიან.

ქართლის ბაგრატიონთა მეფეობის ბოლო მოგვლი მათი
უკანასკნელი წარმომადგენლის — როსტომ მეფის — გარ-
დაცვალივით და საქართველოს ტახტზედ, 1658 წელს, ავიდა
მუსრანის-ბატონი ვასტანგ 5-მანავანი, რომელმაც დიან
ბრწყინვალედ იმეფა 1676 წლამდე. ამანიათ, ვასუზ ბატ-
ონიშვილის პირდაპირი წინაპარით, ვასტანგ 5-ით იწყება ქარ-
თლის ახალი დინასტია — მუსრან-ბაგრატიონებისა. ბაგრა-
ტიონთა საგვარეულოს ეს შტო გასაღვარი ვენით და ენერ-
გიით იყო აღჭურვილი და საქართველოში გაუწია უფიდე-
სი სამსახური ყოველ დარგი მთავრული გამომყვანებისა,
სახელმწიფოებრივ შემოქმედებაში, სოციალურ დარგში
ლიტერატურაში თუ სამხედრო ასპარეზზე; გაიტანა ქარ-
თველთა სიმბრის, ნიჭის და გნგნების სახელი აზია-ევრო-
პაში და ჩვენს ქვეყანას მისცა უფიდე-სი პირველობანი, რე-
მელთა შორის აღსანიშნავია ვასტანგ მე-5-ის უფროსი
შვილი — არჩილ მეფე, რომელიც დაიბადა 1647 წელსა და
ერთი სფლობა იმერეთში და კახეთშიც იმეფა. მუსრანიან-
თა გამეფებით იწყება ახალი ხანა საქართველოს აღდრძი-
ნებისა, რომელს იტყობს „ განახლების ხანას “ უწოდებენ.
თვით არჩილი იყო ერთ უფიდე-სი მფლობელი „ განახლე-
ბის ხანისა “. ამ მაღალ ნიჭიერი მფლობლის მთავარი ღვაწ-
ლი იმაში მდგომარეობს, რომ ჩვენი სიტყვა — ვასუზი
ლიტერატურა განათავსებულა ხარბული გავლენითგან უკუ
აგდენა ხარბული ყაიდის უდაბრულ-საბრძოლო-გრო-
ტიული ხიუჭუტში და შექმნა ისტორიულ-ნაციონალური
მამართლები.

მუსრანიანთა სამეფო საგვარეულო საქართველოში
ითამაშა იგივე როლი; რაც დღევანდელში გამოჩენილია სა-
მთავრო საგვარეულო — მედიჩი — და მეტადრე ამ საგ-
ვარეულოს უბრწყინვალესა წარმომადგენელმა „ ლორენცო
მშვენიერმა “. მედიჩები იყვნენ ნამდვილი სულის ჩამომგე-
ლი იტალიურნი რენესანსისა. მედიჩების სახსლე იყო
ნამდვილი ტამარი აღდრძიების ხანის გვირგვინ ქვეყნებისა,
რომელთა შორის პირველ სარისხვანი მნათობნი იყვნენ
ანჯელო, დევინი, ბეტინელი და სხვა.

ამავე ხურათს ვსვავთ საქართველოში 16-17-ე საუკუ-
ნებში. მუსრანიანთა ხელმძღვანელობით ეყრდნა საძირკვე-
ლი და შენდება ჩვენი ქვეყნის კულტურული აყვავების
იდეი ხეკმე. ეს იყო უსარზარო მამულაშვილები ღვაწლი,
რომელმაც ქართველი ხალხის ეროვნული სახე განამტკიცა
და უფრო ძლიერად გამოაქანდაკა. ვასტანგ 5, გიორგი 11,
არჩილ მეფის, ვასტანგ 6 კარზედ, იმ დიდგულ თაგისის
სახსლეში, რომლის მაღალი შარდგნა მთელი აღმოსავ-
ლეთში ვერა ნახა, თავს იყრიდენ მფლობელი, დილოლოდ-
ნი, მეგნიერები, მწერალნი, მხატვრები და სურათ-მომღვა-
ნი. მსაჯობდნენ, თავის ნაწარმებს ერთმანეთს ადრ-
დენ და ადგენდნენ გვერდს საქართველოს აღმენებისა და
აღდრძიებისა. ჩვენი მეფეები, ბატონიშვილები და დედ-
ულები ხელმძღვანელებდნენ ამ დიდ გრვანულ შემოქმედ-
ებას. ამყარებდნენ მოღვაწეთა შორის გრთხილვებს თანამე-
რომლობას და ყოველნაირი დახმარებას და მფარველობას
უწევდნენ მათ. სამეფო სახსლეში ხდებოდნენ და დაუღალა-
ვად მუშაობდნენ მრავალი კომისიები: საკანონმდებლო კო-
მისია, რომელმაც მოეყარა თავი მრავალ იურიდიულ ნა-
წარმებს, მისწავლა და აღსწერა ხალხის იურიდიული
ადრთები, მოგონება ექსპ-ადრთებს, გიორგი ბრწყინვალის და
სხვა კანონმდებელთა სამართალი და სწორედ ამ კომისიის
შრომითგან წარმდგა ვასტანგ 6 ცნობილი კანონების
წიკნი (კდეგვები), ვეკის-ტყაყისის კომისია, რომელმაც
შეჭრაბა შტოთა უკვდავი ნაწარმების ხელნაწერები, გან-
მარტა და დაბეჭდა, იმავე მუსრანიანთა მიერ (ვასტანგ 6
მიერ) 1709 წელს დაარსებული პირველ ქართველ სტამბაში;
„ ქართლის ცხოვრების “ კომისია, რომელმაც ვასტანგ 6
და ვასუზ ბატონიშვილის ხელმძღვანელობით შეკრიბა
მრავალი ისტორიული დოკუმენტები, ერთმანეთს შეადარა
მეგნიერებულა და განმარტა. მუსრანიანთა გარემეფ თავი
მეყვანათ ისეთ დიდ პირველებებს, როგორც იყვნენ საკა-
ხულანი, დ. ჯურამიშვილი და სახელგანანი ავტორი ცნობი-
ლი ისტორიული ქრნიკისა და აპოსტანაკ მეფეობი მეტრ-
ძლი, უშიშარი და უმწიკლო რანდი ხესნია ჩხვიძე და მრ-
ვალი სხვანი, რომელთა საქართველოს აღდრძიების ხანა,
თავისი შრომით, ღვაწლით და გნით შექმნიეს. ცნობილია,
რამ ხანა ხელნახანა თავისი ცნობილი ლექსიკონი გიორგი
11 შთავენებით, რჩვით და დახმარებით შეადგინა. დღესაც
დარჩენილია გიორგი 11 მიერ საბასადში მიწერილი წერილი.
ამ წერილს ჩვენი საბაყდ მეფე, თავის მეგნიერ შიდაშვილს
ხელსან ორბელიანს, მდრეული ავღანისტიანთგან სწერს,
გრძობის ვგლითგან: მენი ლექსიკონი რამე მივიღე კარავ.
ში ვიყავი წამოწვლილი და ერთ ხარბულ ცნობილ თხუ-
ლებას ვკითხულობდიო. დავ წევი გადათვალავდებოდა მენი
წიგნისა და ისე გამიტაბა, რამ ხანამ არ გავათავე ხელითგან
აღარ გაუშვიო და ხარბული თხულება გვერდით მივაგ-
დეო. და აქებს, ახალისებს, აქეხებს. ეს მრისხანე და მედ-

